

ብናይ ዕዮ ገዛ ዝምልከት ሓበሬታ ንወለዲ ደቆም ኣብ ናይ መባእታ ቤት ትምህርቲ ዝኸዱ

ናይ ዕዮ ገዛ ብዝምልከት ኣብ ስዊዘርላንድ ቤት ትምህርቲታት ናይ ነዊሕ እዋን ልምዲ ዘለዎ ኢዩ። ኣብ ዕዮ ገዛ ነቲ ኣብ ቤት ትምህርቲ ዝተምሃርዎ ንኸደግምዎን ኣጸቢቆም ንኸርድእዎን ይሕግዝ። ቆልዑት ሓደ ሓደ ስራሓት ነብሶም ኪኢሎም ባዕሎም ይሰርሑ። በዚ ኣጋጣሚ ድማ ወለዲ ነቲ ደቆም ኣብ ቤት ትምህርቲ ዝምሃርዎ ንምፍላጥ ዕድል ይረኽቡ።

ናይ ዕዮ ገዛ ቆልዑት ናይ ግድነት ከማልእዎ ዘለዎም ጉዳይ ኢዩ። ወለዲ ድማ ደቆም ኢቲ ዝተዋህበዎ ዕዮ ገዛ ሰራሕቶም ምኳናም ከረጋግጹ ግዴታ ኣለዎም። በዚ ጉዳይ እዚ ዝምልከት ድማ ቤት ትምህርትታ ምሉእ ሓገዝን ከበርክታ ከምዝኸኸና ይገልጻ።

ውላድኩም ብኸመይ ኣገባብ ኢዩ ብዝበለጸ ከመሃር ዝኸእል?

- **ናይ ዝሰርሓሉ ቦታ ብዝምልከት:** እቲ ቦታ ጸጥ ዝበለን ጽፉፍን ከኸውን የድሊ። መጻሕፍትን ርሳስን ቁሩብ ከኸውን ይግባእ። ቴሌቪዥን ይኸውን ቴሌፎን (ጥባይል) ክጠፍኡ ኣለዎም።
- **ብቐጻሊ ከጽነዕሉ ዘለዎም ሰዓታት ብዝምልከት:** እቲ ናይ መጽናዕቲ ጊዜ ኣብ መዓልቲ ብንጹር ኣብ ውሱን ዝኸነ ሰዓታት ከምደብ ይግባእ። ንኣብነት ድሕሪ ጣዕዳት።
- **ቴሌቪዥን፣ ናይ ኮምፒተር ጸወታ፣ ቴሌፎን (ጥባይል) ቀጥታ ድሕሪ ወይ ቅድሚ ናይ ዕዮ ገዛ ዘይምጥቃምም ይሓይሽ (ብዝበለጸ 30 ደቓይቕ ምጽናሕ)።** ነቲ ዝተጸንኤ ትምህርቲ ኣብ ሓንጎል ንኸተሓዝ ዝተወሰነ ጊዜ የድልዮ ኢዩ።
- **ምንቅስቓስ ኣካላት፣ ጥዕና ዘለዎ መግብታት ምምጋብ፣ ከምኡውን ዕረፍቲ ምግባር ብዓወት ንኸተጽንዕ ኣዝዮም ይሕግዙ።**

ነቲ ዝተጸንኤ መጽናዕቲ ንምስታፋ ነቲ ዕዮ ምድግጋሙ ኣዝዩ ኣድላዩ ኢዩ። እቲ ቅነዕ ኣገባብ ናይ ምድጋም ክበሃል ዝኸእል ድማ

- ድሕሪ 20 ደቓይቕ
- ብእዋና ኣብታ ውስንቲ መዓልቲ
- ድሕሪ ሓደ መዓልቲ
- ድሕሪ ሰለስተ መዓልቲ
- ድሕሪ ሓደ ሰሙን
- ድሕሪ ሓደ ወርሒ

ነብስኻ ከኣልካ ባዕልኻ ንኸተጽንዕ ዝሕግዙ ሓደ ሓደ ሓጋዚ ነጥብታት።

ቆልዑት ከከም ጠባይቶምን ዕድሚኦምን ዝተፈላለዩ ናይ ምጽናዕ ባህርያት ኣለዎም። ኣብ ከምዚ ኹነታት ግን ናይ ወልደም ድጋፍ የድልዮም ኢዩ። እቶም ናይ ምጽናዕ ጽገማት ዘለዎም ቆልዑ ድማ ፍሉይ ሓገዛት ክግበረሎም የድሊ።

ወለዲ ብኸምዚ ዝሰዕብ ኣገባብ ከሕግዙ ይኸእሉ።

- ኣብቲ ዝተዋህበ ዕዮ ገዛ ድልዮት ከምዘለዎም ከርኡዩ ይግባእ። እቲ ቆልዓኹም ነቲ ዝተዋህበ ዕዮ ገዛ ንኸገልጸልኩም ሕተትዎ። ብሓንሳብ ብዘሕ ሕተት ካብ ምሕታት ድማ ተቐጠቡ። መልሲ ንኸምልሰልኩም ድማ እኹል ጊዜ ህብኩም ተጸበይዎ።
- ንቆልዓኹም ንምሕጋዝ ብሓንሳብ **ምስኡ** ኹኑ። እንተኾነ ግን ቆልዓኹም ሓግዙኒ ኢሉ ምስዝሓተኩም ጥራሕ ሓግዝዎ።
- ምስ ቆልዓኹም ልክዕ ኣብ ጥቅኡ ኮይንኩም ኮፍ ኣይትበሉ።
- እቲ ዝሰርሐ ዕዮ ገዛ ርኣዩላይ ኢሉ ምስዝሓተት ጥራሕ ርኣዩሉ።
- እቲ ቆልዓኹም ነቲ ዝተዋህበ ዕዮ ገዛ ብልክዕ ዶ ተረዲእዎ? እቲ ዋና ዕላማ እንታይ ኢዩ? ኢቲ ቆልዓኹም ናይ ግድን ከኸእሎ ዘለዎ እንታይ ኢዩ?
- **ዝሕግዙ ነገራት:** ኢቲ ቆልዓኹም ነቲ ዝተዋህበ ዕዮ ገዛ ንኸሰርሑ እንታይ ዓይነት መጻሕፍቲ የድልዮ? እንታይ ዓይነት ሓጋዚ ነገራትን ይኹን መጽሓፍታትን ብተውሳኺ ከግዝኣሉ የድሊ?
- **መደብ ምግባር:** ቆልዓኹም ዝበለጸ መደብ ኣውጺኡ ኣብቲ ዝድልዮ ሽቶኡ ብዝቐለለ መንገዲ ንኸወቅዕ ኣድላዩ ሓበሬታ ሃቡዎ። ነቲ ቆልዓኹም ናይቲ ዝተዋህበ ዕዮ ገዛ ዝርዝር ሊስታ ንኸጽሕፍ ሓብርዎ። ድሕሪኡ ነቲ ቆልዓኹም መደብ ኣውጺኡ ነቲ ዝሰራሕ ዕዮ ገዛ ብቅደም ተኸተል ኣየናይ ዕዮ መዓስ ክሰርሑ ከምዘለዎ ሓበሬታ ሃቡዎ። ከከም ኣድላይነቱ ነቲ ዕዮታት ወዲኡ ንኸረከበ ዝተዋህበ ቐጻራ ኣብ ግምት ብምእታው ኣየናይ ዕዮ ብቐዳምነት ክሰራሕ ከምዘለዎ ናይ ምልላይ ሓገዝ ክግበረሎም ኣድላዩ ኢዩ። ንመርመራ ምቕርራብ ኣብ ዝግበር መጽናዕቲ ድማ እኹል ጊዜ ተረኺቡ ነቲ ዕዮ ምድግጋሙ ኣድላዩ ስለዝኸነ ኣቐዲምካ መደብ ምግባር ኣድላዩ ኢዩ።

እንተድኣ እቲ ቆልዓኹም ነቲ ዕዮ ገዛ ባዕሉ ከምልሶ ዘይከእል ኮይኑ፣ ነት ሕቶ ናብቶም መምሃራን ሒዝዎ ንኸኸይድ ልኣኸዎ። ከከም ኣድላይነቱ ነቶም መምሃራን ድማ ሓብሬታ ሃብዎም። (ቴሌፎን ብምድዋል፣ ናይ ርክባት ደብተር፣ ኢሜይል ወይ ሕጽር ዝበለ ድብዳቤ)

- ከአግዝ ዝቸኸል መን ኢዩ፡ እቶም ዓበይቲ ኣሕዋት ኣብ ናይ ዕዮ ገዛ ክሕግዙ ዶ ይኸእሉ? ኢቲ ብቤት ትምህርትታት ዝዳሎ ናይ ዕዮ ገዛ ንምሕጋዝ ዝግበር ደገፍን ምንባይን ተጠቐሙ። እንተደኣ ነቲ ስራሕ ንምቕጻል ጸገማት ኣጋጢሙኩም ኮይኑ ድማ ነቶም ዝምልከቶም ናይቶም ቆልዑ መምሃራን ተወከሱ።

ቤት ትምህርቲ ኣዝዩ ኣገዳሲ ነገር ኢዩ፤ ኣገዳሲ ስለዝኾነ ድማ ቆላሕታ ግብሩ።

- ብቲ ቆልዓኹም ኣብ ቤት ትምህርቲ ንዝገብሮ ንጥፊታት ዓቢ ድልዎት ከምዘለኩም ከተርእዩ ይግባእ።
- ንቆልዓኹም ንምሕጋዝ ዱሎቶ ትኩ።
- ቆልዓኹም ብቲ ዝገብሮ ዕዮታት ምስዝዕወት **ሓጎስኩም** ከትገልጹሉ ፈትኑ።
- ቆልዓኹም ኣደ ኣደ ዕዮታት ቀልጢፉ ምስዘይሰልጦ ተስፋ ኸይቆርጸ ንኸቐጽል **ኣተባብዕዎ**።
- ቆልዓኹም ምስዘይዕወት **ኣጸናጎዕዎ** እሞ ኣብ ቀጻሊ ጊዜ ክዕወት ከምዝኸእል ነገርኩም ኣተባብዕዎ።
- ቆልዓኹም ብቲ ዝገብሮ ናይ ስራሕ ጸዕሪ መጎሰዎም ኣብቲ ዝወሃቦ ናይ ስራሕ ውጽኢት ነጥባታት ግን ብዘሕ ኣትኩሮት እንተዘይገበርኩም ዝሓሸ ኢዩ።

ምስቶም ናይ ደቕኹም መምሃራን ብቐጻሊ ርክባት ንኸትገብሩ ኣድላዩ ኢዩ።

ምስቶም ናይ ቆልዓኹም መምሃራን ርክባት ናይ ምግባር ዘሎ ዕድል ተጠቁምኩም ርክባት ግብሩ። ዋላ ንኣጸር ጊዜ ጥራሕ ይኹን ምስቶም መምሃራን ርክብ ምግባር ምትእምማን ከሕድር ይኸእል ኢዩ።

- **ቴሌፎን፡** ቅድሚ ወይ ድሕሪ ናይ ትምህርቲ ሰዓታት ናብቲ ቤት ትምህርቲ ብምድዋል ተወከሱ።
- **ናይ ርክባት ደብተር፣ ደብዳቤ፣ መዘኻኸሪ ጽሑፍ፣** ከከም ኣድላይነቱ እንተደኣ ኣድላይ ነገር ኣለኩም ኮይኑ ነቶም መምሃራን ናይ ቆልዓኹም ብጽሑፍ መልክዕ ልኡኸኡሎም። ምስኦም ናይ ምዝራብ ዕድል ክህቡኹም ሕተትዎም።
- **ናይ ምብጻሕ መዓልቲ ቐጻራ፡** ናብቲ ቤት ትምህርቲ ብምኻድ እቲ ቆልዓኹም ዝመሃሮ ትምህርቲ ብኣካል ኬድኩም ክትዕዘብዎን ክትርድእዎን ፈትኑ።
- **ናይ ወለዲ ኣኼባታት፡** እቲ ዝግበር ናይ ወለዲ ኣኼባታት ኬድኩም ተኻፊልዎ፣ ድልዎት ከምዘለኩም ድማ ኣርእዩ። .
- **ቆጻራታት፡** ምስቶም መምሃራን ቆጻራ ብምግባር ብህድኣት ብዛዕባ ናይ ቆልዓኹም ንጥፊታትን ካልእ ዘለኩም ሕቶታት ክትዘራረቡ ፈትኑ

ተወሳኺ ሓበሬታት ኣብዚ ዝስዕብ ናይ ኢንተርኔት ኣድራሻ ክትረኽቡ ትኸእሉ።

www.elternwissen.ch, www.sveo.ch, www.schule-elternhaus.ch



ብፋብያን ግሮሊሙንድ ዝተቐርጸ ፊልም ብዛዕባ ምጽናዕ፣ ምትብባዕ፣ ናይ ገዛ ዕዮ ብዝምልከት ኣለኩም። ብናይ ገዛ ዕዮ ብዝምልከት ኣብ ዩቲዩብ ዝቐረጸ ፊልም ከምኡውን ኣብዚ ዝስዕብ ናይ ኢንተርኔት ኣድራሻ ክትረኽቡ ትኸእሉ። www.fritzundfraenzi.ch

እዚ ጽሑፍ እዚ ብዓሰርተ ክልተ ቋንቋታት ተተርጉሙ ካብ ኢንተርኔት ወሲድኩም ንኸትጥቀሙሉ ተዳልዩ ኣሎ www.elternwissen.ch/hausaufgaben. እዚ ፊልም እዚ ምስዞም ዝስዕሱ ድርጅታት ብምትሕብባር



ተዳልዩ።
መስከረም 2013